

KOMÉDIA!

A Neumayer, az az új Lueger. A Lueger egy előd volt, nevelő, tanító mester, aki középfinom s a középfinomnál gyengébb tehetségű osztrákokat magyargyűlöletre, társadalmi és felekezeti heccekre tanította. Bizonyára a legjobb tanítványai közé tartozott Neumayer mester, aki most polgármester Bécsben s jön Budapestre. Jön. Hogy ma, vagy holnap, még nem tudni. Nem méltóztatik érezni, micsoda korszakalkotó jelentősége van ennek a látogatásnak? Nem olvad el a főváros népe a meghatottságtól, a gyönyörűségtől, a kéjtől?

Nem. Az utcák egyelőre még nyugodtak. A zászlódiszt elfelejtették kitűzni. Egymás nyakába, örömkönyveket sirva, nem borulnak az emberek, közömbös és fanyar képpel, vállvonogatással veszi tudomásul Budapest az új Lueger, a fiók-Lueger érkezését. Udvariatlanok nem vagyunk. Borát, sörit, ennivalóját megkapja tőlünk minden vendég, még ha alattomos ellenségeink sorából jön is. Nem vagyunk azonban olyan ostobák, olyan rövidlátók, hogy tulbecsüljük ezt a vizitet s elfelejtsük miatta a felháborító oktan sértések s a nagyon is meggondolt nyílt és titkos kártevések ama sorozatát, amelyet a Lueger-hadtól el kellett szenvednünk.

Lueger utóda jön, mert ráparancsoltak. Mert a felsőbb helyeken, a csak mély alázattal emlithető felsőbb helyeken az az óhaj, hogy a kaiserstadt első tisztviselője barátságosan veresse meg a vállát az *összbirodalom* provinciális polgármestereinek. Barátkozzék velük s talán — a Lueger módszerétől ennyiben eltérően — finoman vegye ki a veséjüket. Neumayer elmegy Grácba, elmegy Prágába, eljön hát a magyar tartomány fővárosába is. Ennyi az egész. A Lue-

iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

352.053.1

Hely

Idő

1910

Személy

Szerző

Cím *Komédia!*

Forrás:

a Nap

Bp.

(Hely)

1910 IX/30

ger-politika bécsi újságjai, a klerikális *Vaterland* és a sörizű, istállószagu *Extrablatt* hangosan harsonáznak a vizit tiszteletére: ez csak gyanusabbá, rosszképűbbé s még kevésbé öszintévé teszi az egész búban fogant ötletet.

Neumayer jön hozzánk s a magyarfaló torkok hirtelen üdvözlő dalokat recsegtetnek; csak annyit jelenthet ez, hogy vigyázzunk. Várjuk meg, mit kérnek, mit akarnak elvinni, hol akarják megtámadni gazdasági és politikai életünket. Barátságot akarnak?

Békét akarnak? Tudjuk. Olyan vastag bőr csak Lueger képén volt, hogy Magyarországra, Kismartonba merészkedett egy kulturünnep alkalmából s ott okádta ki becstelen közjogi elméletét az összmonarchiáról. Neumayer, a politikusabb utód, szíves szavakat fog itt elzengeni. De ezek csak szavak. A tény az, hogy Bécs mindig birodalmi, összbirodalmi fővárosnak hazudta magát. Ezt a hazugságot támogatja a szerencsétlen közösügyes rendszer minden kreaturája. Ez a hazugság nem csupán politikailag devalvál bennünket: gazdaságilag is súlyos csapást jelent nekünk s mérhetetlen előnyt Bécsnek.

Udvar, diplomácia, főhercegek, ge-

nerálisok, nagykövetek: mind a császárvárosé. Hatalmas paloták, dúsgazdag alapítványok, ipar, kereskedelem köszönhetik életüket olyan intézményeknek, amelyekhez ugyan annyi jogunk volna nekünk is, mert mi is, állandóan, keservesen, adózunk számukra. Mi is fizetjük a civillistát. Budapest kereskedő és iparos polgárai azonban legfeljebb, ha szánalmas morzsákat látnak belőle. Ha uton van a császár, Bécsből hozzák még az ivóvizét is. Bécsben veszi Smóler Tóni a szivart, amit itt elszív. Nálunk csak köpköd.

A monarchikus államforma, az udvartartás, a fény, a pompa minden terhét viseljük s minden előnyét felszippantja előlünk Bécs. Hát örülünk ugy-e. Neumayer urnak, gondolván a rengeteg kincsre, mely a mi zsirunkból oda vándorolt? Örülünk. Mert Bécs soha nem elégedett meg az éppen létező előnyökkel. A császárváros mindig tudta ugy befolyásolni a gazdasági politikát, hogy, elsősorban Budapest rovására, új profithoz jusson. Tarifamanipulációkkal, ravasz fogásokkal magát a hust, a kenyeret tudták olcsóbbá tenni Bécsben, mint a termelő ország fővárosában.

Örülünk hát? Nem, ne gyujtsunk örömtüzeket, ne hazudozzunk Neumayer urnak nem létező érzelmekről. Neumayer Lueger örökségének letéteményese. Ez örökség központja a magyarság ellen való harc. A tendencia a bécsi városházán nem változott meg. Az örökhagyó rendelkezéseit hiven végrehajtják. Nem kell ezt elhallgatni, nem kell komédiásan, kéjben uszó arcot vágni. Csupán egyet kell tenni: tanulni kell a Lueger-hadtól kitartást és erőt. Kiméletlenséget. Ravaszságot. Taktikát. Meg kell tanulni tőlük — ó Budapest vezetői — hogyan kell energikusan és biztosan felvirágoztatni egy várost.